

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7162133

Sayı : 54045643-610-2080
Konu :Yazılı Soru Önergesi

29.06/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 19.03.2015 tarihli ve 43452547-120.00.07-[7/62133]-220634 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 07.04.2015 tarihli ve 31853594-610-2-9994-1552 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazınız ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Hatay Milletvekili Hasan AKGÖL'e ait 7/62133 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabi görüş ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

Ek: Cevabi görüş 7/62133 (5 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Hasan AKGÖL

Hatay Milletvekili

Esas No

:7/62133

Hatay'da yaşanan sel felaketleri artık periyodik bir hal almaya başlamıştır. Bölgede yaşanan doğal afet sonrasında, yetkililerin konuyu zamanında ve gerektiği şekilde ele almaması, bölge halkının büyük mağduriyet yaşamasına sebep olacaktır. Asi Nehri'nin taşması sonucu Amik Ovasında yaklaşık 100 Bin dekar tarım arazisinin sular altında kaldığı anlaşılmaktadır.

Buna ilişkin olarak;

SORU 1) 2015 yılında toplam kaç dekar ekili ve dikili alan yaşanan su baskınlarından etkilenmiştir? Bu felaketten mağdur olan çiftçi sayısı kaçtır? Kaç ev ve iş yeri su taşkınlarından etkilenmiştir? Tarım arazileri sular altında kalan çiftçilerimizden kaç ürünlerini sigortalatmıştır? Sigorta yaptıramamış olan üreticilerin mağduriyetlerini gidermek için bir talimatınız olacak mı? Çiftçilerimizin ekonomik mağduriyetlerini gidermek için yaptığınız çalışmalar nelerdir?

SORU 2) 2002 yılından günümüze yıllar itibari ile Hatay'da meydana gelen su taşkınları ve sel felaketleri sebebiyle toplam kaç dekar ekili ve dikili tarım alanı hasar görmüştür? 2002 yılı itibari ile Hatay ilinde meydana gelen bu felaketler sonrası hükümetiniz bölgede kayba uğrayan yurttaşlarımızın hasarlarının telafisine yönelik toplam kaç TL ödeme yapmıştır?

SORU 3) Neredeyse her yıl yaşanan su baskınlarını önlemeye yönelik olarak planlanan projeleriniz var mıdır? Var ise bu projeler nelerdir ve ne zaman gerçekleştirilmesi ön görülmektedir?

SORU 4) Sel bölgesindeki çiftçilerimize yönelik olarak tohumluk, ilaç, gübre ve mazot gibi girdi kalemlerinde KDV ve ÖTV oranlarını %1 gibi sembolik bir orana düşürmeye dair bir çalışmanız var mıdır?

SORU 5) Şuanda Amik Ovasında Selden etkilenen sahanın büyük bölümünde buğday ekilidir. Sular kısa sürede tahliye edilemez ise ekili alanlardaki tohumlar çürüyecektir. Oluşacak verim kaybı nedeniyle çiftçilerimiz ciddi gelir kaybına uğrayacaktır. Sular çekildikten sonra zarar tespit çalışması yapılarak çiftçilerimizin tohum ve enerji giderleri karşılanarak, zarar gören alanların pamuk ekimine yönlendirilmesi için bir direktifiniz olacak mı?

SORU 6) Su taşkınlarından ekili, dikili alanları, ev ve işyerleri etkilenen yurttaşlarımızın, Tarım Kredi Kooperatiflerine, Ziraat Bankasına, TEDAŞ'a olan elektrik, SSK ve Bağ-Kur'a olan borçlarının ötelenmesine ve yapılandırılmasına ilişkin bir çalışma yapılmakta mıdır? Şayet bu konuda bir çalışma yapılmıyor ise bu doğrultuda bir çalışma başlatılarak sorunun çözülmesi için bir talimatınız olacak mı?

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Doğal afetlere yönelik Bakanlığımız İl ve İlçe Müdürlüklerince hasar tespit çalışmaları ivedilikle yapılmaktadır.

Doğal afetlerden etkilenen üreticilerin mağduriyetlerini gidermek üzere Tarım Sigortaları uygulamaları 2006 yılında ilk kez başlatılmıştır. Tarım sigortaları kapsamında poliçe bedelinin %50'si devlet tarafından karşılanmakta olup, bu oran açık alanda yetişen meyvelerde don riski için %67'ye kadar çıkabilmektedir.

Devlet Destekli Tarım Sigortaları Sisteminde (TARSİM); doğal afet ve hastalıkların, tarım ve hayvancılıkta neden olduğu zararların karşılanarak, üreticilerin, uzun vadede gelir istikrarına kavuşturulması ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır. Teminat kapsamına alınacak riskler, bölgeler ve ürünler; 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesinde Bakanlar Kurulu tarafından her yıl için yeniden belirlenmektedir.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında olan afetlerle ilgili yılı içerisinde meydana gelen doğal afetlerden etkilenen çiftçilerimizden, tarım sigortası yaptıran üreticilerimize Tarım Sigortası Eksperleri tarafından hasar tespit çalışmaları yapılmakta ve hasar dosyasının tamamlanmasını müteakip 30 gün içerisinde hasar tazminatları üreticilere ödenmektedir.

TARSİM ile Türkiye genelinde uygulamanın başladığı 01 Haziran 2006 tarihinden itibaren, 2015 yılı günümüz itibarıyla Hatay İlinde toplam;

- 27.582 adet poliçe düzenlenmiş,
- 13,1 Milyon TL Devlet prim desteği,
- 10,5 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu'nun 17 nci maddesinde: "Bu Kanun kapsamında, uygulama yılında yer alan riskler için tarım sigortası yaptırmayan üreticiler, 20/6/1977 tarihli ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanundan yararlanamaz" denilmektedir. Dolayısıyla, TARSİM kapsamında olmayan riskler nedeniyle meydana gelen zararlar 2090 sayılı Tabii afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilmektedir.

10.04.2015 tarih ve 29322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.01.2015 - 31.12.2015 tarihleri arasında meydana gelen/gelecek doğal afetlerden dolayı zarara uğrayan/uğrayacak gerçek ve tüzel kişiler ile 1163 sayılı Kanun kapsamında olan tarımsal kooperatiflerin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları söz konusu Bakanlar Kurulu Karar'ında belirtilen koşullar çerçevesinde ertelenmiştir.

Bakanlığımızca ülkemizin tüm il ve ilçelerinde olduğu gibi Hatay ilimizde de tarım sektörünün geliştirilmesi ve üreticilerimizin refah düzeylerinin yükseltilmesi amacıyla önemli destekler sağlanmakta olup, sağlanan imkânlarla erişimde çiftçilerimizin problem yaşadığı iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır.

Tarımsal destekler ilin veya ilçenin; tarımsal potansiyeli, çiftçi sayısı, tarımsal alanı, ürün çeşidi, hayvan sayısı vb. faktörler ile üreticilerin destek için yapmış oldukları başvurulara göre değişmekte olup, tarımsal desteklemeler kapsamında;

- Hatay'a 2002 yılında toplam 30 Milyon TL tarımsal destek verilmiş iken, 2014 yılında 159,4 Milyon TL destek ödemesi gerçekleştirilmiştir. 2015 yılı Mayıs ayı başı

M Bİ

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

itibariyle 28,8 Milyon TL destek ödenmiş olup, ödemeler devam etmektedir.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli miktarda destek verilmektedir. Bu kapsamda üreticilere sağlanan; mazot desteği, kimyevi gübre desteği, toprak analizi desteği ve sertifikalı tohum, fide/fidan destekleri ilk kez Hükûmetlerimiz döneminde başlatılmıştır.

Mazot desteği ilk defa 2003 yılında başlatılmış olup, Hatay'da 2003-2015 döneminde çiftçilerimize toplam 61,8 Milyon TL mazot destekleme ödemesi yapılmıştır.

Dünya gübre fiyatlarının artması karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için 2001 yılında kaldırılan gübre desteği uygulaması 2005 yılından itibaren doğrudan çiftçiye ödenecek şekilde tekrar başlatılmış olup, Hatay'da 2005-2015 döneminde çiftçilerimize toplam 55,5 Milyon TL gübre destekleme ödemesi yapılmıştır.

Çiftçilerimizin bilinçli gübre kullanımını temin amacı ile 2005 yılından itibaren toprak analizi yaptıran çiftçilerimize destekleme ödemesi yapılmaktadır. Hatay'da 2005-2015 döneminde çiftçilerimize toplam 6,1 Milyon TL toprak analizi destekleme ödemesi yapılmıştır.

Tarım reformu hizmetleri çerçevesinde Hatay'da parçalı arazileri birleştirmek, üretim girdilerini azaltıp üretici gelirlerini artırmak amacıyla 15 Bin ha alanda arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme çalışmaları tamamlanmış olup, 15 Bin ha alanda ise çalışmalar devam etmektedir.

2005 yılında başlatılan ve verimliliğe doğrudan etki eden çalışmalardan biri olan sertifikalı tohum ve fide/fidan kullanımına önemli destek sağlanmaktadır. Hatay'da 2005-2015 döneminde; sertifikalı tohumluk ve sertifikalı fide/fidan kullanan üreticilerimize toplam 14,4 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Bakanlığımızca ilk kez yapılan bir çalışma ile iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı yaklaşık 528 Milyon veri değerlendirilerek Türkiye'de 30 adet tarım havzası belirlenmiştir. "Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli" ile üretim deseninin belirlenmesi, arz fazlası olan ürünlerin yerine yeni ürünlerin teşvik edilmesi, sanayinin ham madde ihtiyacının sağlanması amaçlanmıştır. Bu çalışma sonucunda 2010 yılından itibaren prim destekleri havza bazında yapılmaya başlamıştır. Bu kapsamda Amik Ovası'nın da içinde yer aldığı 13 havzada pamuk üretimi desteklenmektedir.

Bu kapsamda 2015 yılı pamuk ürünü için üreticilere;

- 65 Kr/kg prim desteği,
- 2,5 TL/da toprak analizi desteği,
- 7,9TL/da mazot desteği,
- 8,25 TL/da gübre desteği verilmekte,
- Organik pamuk üretimi yapan çiftçilere ayrıca 10 TL/da destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Ürün tercihleri üretim koşulları, arz-talep durumu, fiyatlar, piyasalar, dünyadaki gelişmeler vb. faktörler dikkate alınarak üreticiler tarafından belirlenmektedir. Bakanlığımızca bu kapsamda ürün planlaması ve üretici gelirlerinin artırılmasına yönelik destekleme araçları etkin olarak kullanılmakta ve yıl boyunda eğitim ve yayım faaliyetleri yürütülmektedir.

Kredi borçlarının ertelenmesi konusu ile ilgili olarak;

Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğünden alınan bilgilere göre;
2015/7510 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında borç vadesi gelmemiş kredilerden ertelenen ortaklarımıza limitleri dâhilinde 4 yıla kadar vadeli kredi kullandırılmaktadır.

Ayrıca, Tarım Kredi Kooperatiflerince, vadesi geçen borçlarını ödeme istek ve gayreti içerisinde olan kooperatif ortaklarına, borçlarını ödeyebilmelerini teminen kolaylıklar sağlanmaktadır.

T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'den alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

2013/5199 ve 2014/6355 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnameleri dahilinde 01.01.2013 ile Üreticilerimizin kredilerinin yeniden yapılandırılmasına yönelik olarak, Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve diğer bankacılık mevzuatı dikkate alınarak gerekli kolaylıklar sağlanmaktadır.

Ayrıca, Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarında izlenen Ziraat Bankası kaynaklı kredilerin yeniden yapılandırılması ile ilgili olarak; temerrüt faizi kaldırılarak defaten ödemelerde birikmiş cari faiz tutarından teminatın alacağı karşılama oranına göre %10-45 oranlarında; %15, %25 ya da %50 peşinat ödemeli taksitli yapılandırmalarda ise birikmiş cari faiz tutarından teminatın alacağı karşılama oranına göre %5-40 oranlarında indirim yapılabilmesi; %15 peşinat ödemeli taksitli yapılandırmalarda 36 ay, %25 peşinat ödemeli taksitli yapılandırmalarda 48 ay ve %50 peşinat ödemeli taksitli yapılandırmalarda ise 60 aya kadar taksitle ödeme imkânı da sağlanmak suretiyle borçlulara ödeme kolaylıkları getirilmektedir.

KDV ve ÖTV oranlarının düşürülmesi konusu ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

Maliye Bakanlığınca sel bölgesindeki çiftçilere yönelik olarak tohumluk, ilaç, gübre ve mazot gibi girdi kalemlerinde KDV ve ÖTV oranlarını %1 oranına düşürmeye yönelik yürütülen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

SGK prim borçlarının ertelenmesi konusu ile ilgili olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Afet durumunda belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi" başlıklı 91'inci maddesinde; "İşyerleri yangın, su baskını, yer kayması, deprem gibi afete uğrayan, tabii afet nedeniyle tarımsal faaliyetinden dolayı zarar gören işverenler ile 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar, bu durumu belgelemeleri kaydıyla olayın meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları ve prim ödeme aczine düştüklerinin, yapılacak inceleme sonucu anlaşılması halinde, afet tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut prim borçları ile afetin meydana geldiği tarihten itibaren tahakkuk edecek üç aylık prim borçları, olayın meydana geldiği tarihten itibaren bir yıla kadar Sosyal Güvenlik Kurumunca ertelenebilir.

Bu kapsamda afetin meydana geldiği ayda verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgeleri, afetin meydana geldiği ayı takip eden üç ay içinde Kuruma verildiği takdirde, süresinde verilmiş sayılır ve prim borcunun ertelendiği sürede zamanaşımı işlemez ve ertelenen kısma gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz." hükmüne yer verilmiştir. Aralarında

M Z

çiftçilerin de bulunduğu tüm sigortalılarımızın prim borçları, söz konusu madde metninde belirtilen şartlar çerçevesinde ertelenmektedir.

Çiftçilerin elektrik borçlarının ertelenmesi konusu ile ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

6552 Sayılı Kanun kapsamında Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'ne ait borçlarını peşin ödemek isteyen çiftçilerimizin elektrik borçlarına Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) değişim oranları uygulanmadan ve gecikme zammından vazgeçilerek anapara üzerinden ödeme imkânı sağlanmıştır. Aynı şekilde elektrik borçlarını taksitle ödemek isteyen çiftçilerimize elektrik borçlarının anaparalarına Yİ-ÜFE değişim oranları ve gecikme zammı uygulanmadan, sadece taksitlendirme katsayısı uygulanarak yılda bir taksit ödenmesi olmak üzere 5 yıla kadar taksitlendirme imkânı sağlanmıştır.

Ayrıca 6552 sayılı Kanundan yararlanmış olup olmadığına bakılmaksızın elektrik borçlarını zamanında ödeyemeyen Tarımsal Sulama Aboneleri için Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'nun kararıyla onaylanmış olan Taksitlendirme Uygulama Usul ve Esasları doğrultusunda 36 aya kadar taksitlendirme imkanı sağlanabilmektedir.

Bölgede yaşanan su taşkınları konusu ile ilgili olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır;

2013-2015 yılları arasında Hatay İli Dört Yol İlçesinde 19.07.2013 tarihinde; Erzin İlçesi sınırları içerisinde 21.07.2014 ve 24.09.2014 tarihlerinde iki adet; Arsuz İlçesinde 17.10.2014 ve 05.01.2015 tarihlerinde iki adet olmak üzere toplam 5 adet taşkın yaşanmıştır. Yaşanan taşkınlar sonrasında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne kısa vadede iş makineleri ile yatak taraması yapılarak hidrolik kesitler oluşturulmuştur. Uzun vadede kalıcı çözüm sağlanması için söz konusu derelerin ıslahına yönelik projeler yatırım programına alınmıştır.

Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nca bölgede yaşanan taşkın olaylarının kontrol altına alınabilmesi için; 77 adet taşkın tesisi inşa edilmiştir. 14 adet taşkın tesisinin inşaatı devam etmektedir. 2014 yılı içerisinde taşkın kontrolüne yönelik 8 adet planlama ve projelendirme yapılmış olup, inşaat aşamasına geçilmesi hedeflenmektedir. 2015 yılı içerisinde de 5 adet taşkın kontrol tesisinin planlama ve projesinin yapımı gerçekleştirilecektir. Ayrıca, uzun vadede olası taşkınları önlemek maksadıyla Tahtaköprü Barajının Yükseltilmesi işi ile Amik Afrin Reyhanlı Barajı inşaatları yapılmaktadır.